

I. Dochody w roku 2008

A. Dochody własne

Podatki lokalne

Najwyższe dochody w tej grupie pozyskiwane są z podatku **od nieruchomości**. Jest to jedno z najważniejszych źródeł wpływów (ponad 10% wszystkich pozyskiwanych środków) i jednocześnie największa pozycja w budżecie, na którą Miasto posiada bezpośredni wpływ (ustalając stawki oraz przyznając ulgi i zwolnienia). W stosunku do roku 2007 nastąpił tutaj kilkuprocentowy wzrost, co jest następstwem podwyższenia stawek podatkowych o poziom inflacji oraz likwidacji ulg dla jednostek i zakładów budżetowych gminy. Drugi podatek lokalny – **od środków transportowych**, ma już znacznie mniejsze znaczenie w budżecie. Stawek nie podwyższono, ale wpływy są większe w konsekwencji skutecznej ściągalności zaległości. Podatki: **rolny i leśny** mają znikome znaczenie i tylko uzupełniają dochody własne. Należy jednak zauważyć bardzo wysoki wzrost w stosunku do roku poprzedniego: o ponad 60%. Jest to następstwo podwyższenia ceny skupu żyta będącej podstawą wyliczania podatku rolnego.

Podatki pobierane przez urzędy skarbowe

W odróżnieniu od podatków lokalnych pobieranych przez Urząd Miasta, świadczenia te wpływają najpierw do urzędów skarbowych, a potem przekazywane są na rachunek budżetu gminy. Najwięcej środków pozyskuje się z podatku **od czynności cywilnoprawnych**. Rola tego świadczenia w następstwie wysokich cen nieruchomości znacznie wzrosła (obowiązują stawki procentowe od wartości transakcji, stąd im większa wartość np. mieszkania tym wyższe wpływy do budżetu). Ceny mieszkań w Krakowie osiągnęły bardzo wysoki poziom. Sytuacja ta ma bezpośredni wpływ także na dochody z podatku **od spadków i darowizn**. Środki z tego tytułu będą jednak niższe wskutek zmiany ustawy wprowadzającej zwolnienie z podatku bliskiej rodziny zmarłego i darczyńcy (niestety ustawodawca zmniejszając dochody własne gmin nie przewidział stosownych rekompensat). Zmienione przepisy obowiązują od 1 stycznia 2007, ale wskutek rozliczeń należnych świadczeń wg poprzednich zasad wpływy są czasowo wyższe niż wynikałoby to z nowych przepisów. A to powoduje trudności w oszacowaniu możliwych do pozyskania środków. Niewielkie i w miarę stałe rokrocznie

wpływy pozyskuje się z **karty podatkowej**. W latach poprzednich dochody były znacznie większe, ale w związku ze zmianami w polskim systemie podatkowym, podatnicy rozliczający się w formie karty podatkowej systematycznie z niej rezygnowali na rzecz podatku od osób fizycznych. Jest to kolejna negatywna sytuacja dla budżetu gminy: dochody z karty podatkowej wpływają w całości do jej budżetu, a podatek od osób fizycznych wpływający do budżetu państwa zwiększa dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego jedynie o kwoty wynikające z ustalonych w nim udziałów.

Oplaty

Jedną z najważniejszych opłat zasilających budżet Miasta jest opłata **skarbową**. W roku 2007 nastąpił tutaj spadek wpływów. Jest to konsekwencja zmiany ustawy likwidującej opłatę w niektórych tytułach. Wzrosły za to dochody z opłat **komunikacyjnych** (za wydawanie tablic i dowodów rejestracyjnych, praw jazdy, kart pojazdów, pozwoleń czasowych, pozwoleń na prowadzenie tramwaju oraz za czasowe wycofanie pojazdu z ruchu) oraz **za zajęcie pasa drogowego**. W pierwszym przypadku jest to wynikiem rejestracji coraz większej ilości pojazdów w obrębie Miasta Krakowa, w drugim efekt większego zainteresowania wynajmem powierzchni na reklamy i punkty handlowe. Stawki opłaty **targowej** pozostają niezmienione od roku 1997, co wynika z założonej przez samorząd krakowski polityki wspierania drobnej przedsiębiorczości. Pomimo tego zmniejsza się liczba stanowisk handlowych na placach, stąd też wpływy z każdym kolejnym rokiem są niższe. Osiągane dochody z opłaty **miejscowej** za pobyt w Krakowie są niewystarczające w świetle dużej i rosnącej liczby turystów w mieście. Istotne jest tutaj należyte wywiązywanie się hoteli i innych obiektów noclegowych z obowiązku pobierania świadczenia. Oczekuje się, że problem ten będzie rozwiązany poprzez m.in. dalszą intensyfikację działalności kontrolnej Miasta. **Inne opłaty** pobierane są między innymi za: czasowe zajęcie terenu, wyrażenie zgody na przeprowadzenie przyłączy, ustanowienie służebności, wzrost wartości nieruchomości wskutek zmiany przez gminę planu zagospodarowania przestrzennego (renta planistyczna), korzystanie z szaletów publicznych, zastępstwo sądowe (zasądzony zwrot kosztów), egzekucję należności, upomnienia (zwrot kosztów), wydobywanie kopalin (opłata eksploatacyjna), egzamin z topografii miasta dla taksówkarzy, używanie herbu i nazwy Miasta Krakowa, licencje na krajowy transport drogowy, zezwolenia na regularne przewozy osób, zaświadczenia przewozowe, zezwolenia na przewóz taksówkami, wprowadzane na rynek odpady opakowaniowe (opłata produktowa), legitymacje inwalidzkie, kartę parkingową dla niepełnosprawnych.

Dochody z mienia

Podstawową formą gospodarowania majątkiem Miasta Kraków jest **najem i dzierżawa**. W planie uwzględniono skutki planowanej podwyżki czynszów od 1 lipca 2008 r. W znacznie większym stopniu rosną wpływy ze **sprzedaży** mienia komunalnego. Mamy do czynienia z wysokim zainteresowaniem wystawianego na sprzedaż mienia (zwłaszcza lokali użytkowych), co przy wzroście wartości nieruchomości przekłada się na bardzo wysokie – jak dotąd – wpływy. Najwyższe dochody przynosi sprzedaż dokonywana w trybie przetargu. Tryb bezprzetargowy stosowany jest głównie wobec użytkowników wieczystych nieruchomości (np. spółdzielni mieszkaniowych, których budynki stoją na gruntach komunalnych) i odbywa się na ich wniosek. Na wniosek dotychczasowych najemców Gmina sprzedaje także mieszkania komunalne. Do wpływów ze sprzedaży mienia zalicza się również środki pozyskiwane z przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Należy zaznaczyć, iż dokonywana sprzedaż majątku nie dotyczy atrakcyjnych nieruchomości zapewniających systematyczne dochody z najmu i dzierżawy. Oczekuje się, iż środki otrzymywane z tytułu **użytkowania i zarządu nieruchomości** będą wyższe wskutek podwyżki opłat rocznych. W wyjątkowych sytuacjach stosowane jest **bezumowne korzystanie z nieruchomości** (np. gdy umowa wygasa po śmierci najemcy i zamieszkująca z nim wcześniej osoba zajmuje lokal do czasu zakończenia postępowania sądowego). Planowane z tego tytułu wpływy również wykazują tendencję rosnącą. Powodem jest niewystarczająca liczba lokali zastępczych dla najemców z którymi rozwiązywane są umowy wskutek zaległości w płatnościach czynszowych.

Inne dochody

Ponad połowa wpływów w tej grupie dochodów pochodzi z opłat za **usługi komunalne** (centralne ogrzewanie, dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków) uiszczanych jako elementy płaconego czynszu. Środki te są należnościami usługodawców (MPEC, MPWiK) i tam też są później przekazywane z budżetu Miasta. Wraz z należnościami za usługi komunalne, w ramach tej samej klasyfikacji budżetowej są ujmowane także **wszelkie inne dochody**. Z racji ich charakteru (część występuje sporadycznie, tj. nie w każdym roku) wysokość osiągniętych wpływów może w poszczególnych latach ulegać dużym zmianom. Na rok 2008 zaplanowano między innymi: odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej osób zobowiązanych do dopłaty, odpłatności za przedszkola wnoszone za dzieci z poza terenu gminy, środki otrzymywane na obsługę zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwroty za wykonane operaty szacunkowe, środki otrzymywane na

podstawie porozumień zawieranych przez Centrum Kształcenia Ustawicznego dotyczących szkoleń uczniów, opłatę za niewyremontowanie mieszkania pobieraną przy zamianie lokali, rozliczenia z lat ubiegłych (w tej pozycji dochody będą znacznie wyższe wskutek konieczności dokonania rozliczeń z zaległych okresów zaliczek wnoszonych przez gminę jako udział w budynkach wspólnot mieszkaniowych). **Odpłatność za usługi** pobierana jest głównie w placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i pomocy społecznej. Największą kwotę (14 312 000 zł) planuje się z tytułu wpłat za żywienie uczniów (stawki nieco wzrosły). Drugą ważną pozycją są należności za pobyt w domach pomocy społecznej (11 825 000 zł). Pozostałe odpłatności pobierane są za: pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2 886 000 zł), usługi opiekuńcze świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych (950 000 zł), pobyt w internatach, noclegi w szkolnym schronisku młodzieżowym, posiłki wydawane w Miejskich Dziennych Domach Pomocy Społecznej, wykonanie kopii dokumentów z zasobu geodezyjno-kartograficznego, pobyt w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym. **Odsetki** naliczane są zwłokę w płatnościach (podatkowych i majątkowych) oraz od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych (w tym z krótkoterminowych lokat bankowych z wolnych w danym momencie środków budżetu). W ramach **dofinansowania zadań własnych pozyskanego z innych źródeł** zaplanowano wpłatę 200 000 zł od Polskiego Związku Kajakowego i Polskiego Związku Pływackiego dla Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego. Z **funduszy celowych** planuje się pozyskać 13 620 000 zł na modernizację stadionu piłkarskiego WISŁY Kraków i 1 500 000 zł na rozbudowę Ośrodka Sportu i Rekreacji KOLNA. Obie kwoty pochodzą z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, tj. państwowego funduszu celowego. **Dochody związane z realizacją zadań zleconych** to swego rodzaju „prowizja” pobierana przez Miasto na podstawie ustawy. Potrącana jest ona przy odprowadzaniu do budżetu centralnego środków uzyskanych przy realizacji zadań zleconych przez administrację rządową. Największe wpływy pochodzą z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa (wspomniana „prowizja” wynosi tu 25%). **Pozostałymi dochodami** są: środki na inwestycje realizowane w trybie Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych (udział finansowy mieszkańców), wpływy ze sprzedaży piwnic grobowcowych, zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz środki uzyskane ze sprzedaży publikacji.

Oplata za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Zezwolenia na obrót napojami alkoholowymi wydawane są dla lokali gastronomicznych oraz dla sklepów. Każdy przedsiębiorca uiszcza roczną opłatę, której wysokość zależy od wartości obrotów napojami alkoholowymi brutto. Placówki osiągające większą wartość sprzedaży płacą wyższy procent od obrotów. Całość pozyskanych przez gminę z tego tytułu środków musi być przeznaczona na realizację zadań przeciwdziałania alkoholizmowi i innym uzależnieniom.

B. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Udział gminy w PIT w 2008 r. wynosi 36,49% (wzrost z 36,22% w roku 2007). Udział powiatu nie zmienia się i wynosi 10,25%. Udział Miasta w tym podatku jest najważniejszym źródłem dochodów Miasta – stanowi blisko 30% całego budżetu. Wpływy są bardzo wysokie i co najważniejsze od kilku lat utrzymuje się ich tendencja wzrostowa. Zawdzięczamy to przede wszystkim podwyżkom płac i spadkowi bezrobocia. Należy jednak pamiętać, iż do planu przyjmuje się kwoty wyliczone w Ministerstwie Finansów. Zostały zapisane w projekcie ustawy budżetowej i zgodnie z wyjaśnieniami Ministra powinno się je traktować szacunkowo, bowiem rzeczywiste dochody mogą być zarówno większe jak i mniejsze od prognozowanych przez Rząd. Aktualna sytuacja gospodarcza i prognozy ekonomiczne pozwalają jednak oczekiwać dalszego utrzymania się tendencji wzrostowej również w roku 2008.

Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Gmina posiada 6,71% udziału w CIT, powiat zaś 1,4%. Dobra sytuacja gospodarcza ma swoje odbicie w kształtowaniu się dochodów budżetowych w jeszcze większym stopniu niż przy PIT. Tendencja wzrostowa okazała się na tyle duża, że dochody z tego tytułu wzrosły nawet w roku 2007, w którym dokonywano zwrotów nadpłaconych świadczeń. Stąd też przewidywane wykonanie za 2007 rok jest znacznie większe od przyjętej pierwotnie kwoty wpływów. Na tej podstawie zaplanowano dochody na rok 2008. Trzeba przy tym zauważyć, że wysokość pozyskiwanych środków osiągnęła już na tyle duże wartości, że trudno już obecnie oczekiwać utrzymywania się tak wysokiego tempa wzrostu wpływów w 2008 r.

Decydującą rolę odegrają tu czynniki głównie makroekonomiczne, od których zależy tempo wzrostu gospodarczego zarówno w regionie, jak i całym kraju.

C. Subwencje i dotacje

Kwoty planowanych subwencji i dotacji celowych przyjmowane są ściśle według informacji podawanych przez organy administracji rządowej (i w dwóch przypadkach także inne jednostki samorządu terytorialnego). Aktualne wielkości zaplanowano na podstawie projektu ustawy budżetowej, stąd też mogą ulec zmianie w toku dalszych prac nad budżetem państwa. Najwyższym transferem z budżetu państwa jest część oświatowa subwencji ogólnej, którą dla Krakowa zaplanowano w wysokości 528 432 824 zł. Największą dotacją celową (na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej) zaplanowano na wypłatę świadczeń rodzinnych: 96 741 800 zł. Inne znaczne dotacje na zadania zlecone to: 35 184 630 zł na finansowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej i 16 993 500 zł na wypłatę zasiłków i inne świadczenia z pomocy społecznej. Najwyższe dotacje na dofinansowanie zadań własnych Gminy Miejskiej Kraków są przeznaczone na funkcjonowanie domów pomocy społecznej (25 660 900 zł) i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (7 942 900 zł).

D. Środki ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi

Szczegółowy wykaz zadań finansowanych i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jest przedstawiony w załączniku 11.1. Największe planowane do pozyskania środki (31 292 400 zł) dofinansują rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków PŁASZÓW II.